

Specialiseringsforløb for social- og sundhedsassistenter i demens

Et særskilt modul til dig der er social- og sundhedsassistent

April 2025

Specialiseringsforløb for SSA i demens

Velkommen på det nationale specialiseringsforløb for social- og sundhedsassistenter i demens!

Du kan her læse om forløbet i følgende punkter:

1)	Forløbets formål	1
2)	Forløbets organisering	1
3)	Adgangskrav	2
4)	Merit	2
5)	Bevis og titel	2
6)	Bedømmelse og prøveform	2
7)	Undervisers rolle, herunder vejledning	3
8)	Specialiseringsforløbets målgruppe	3
9)	Overordnet tilrettelæggelse	4
10)	Typer af læringsaktiviteter	5
11)	Læringsudbytte	6
12)	Specialiseringsforløbets temaer	6
13)	Sammenhæng mellem temaer og læringsudbytte	7
14)	Undervisningsoversigt	12
15)	Læringskontrakt	17

1) Forløbets formål

Specialiseringsforløb for SSA i demens er medvirkende til, at vi fortsat kan have et godt sundhedssystem til nytte for både det enkelte menneske og samfundet. De studerende får gennem forløbet mulighed for at tilegne sig viden, færdigheder og kompetencer på et specialiseret niveau til at arbejde med mennesker med demens. Det inkluderer at foretage vurderinger og lægge handleplaner for at øge fysisk sundhed samt social og mental trivsel med vægt på at skabe tryghed og sikkerhed samt maksimal livskvalitet for mennesker med demens og deres pårørende.

2) Forløbets organisering

Kommuner og regioner er ansvarlige for at sende medarbejdere afsted til specialiseringsforløb, og modtager midler til dette som del af bloktilskuddet for 2025 og frem.

Specialiseringsforløbet for SSA i demens udbydes nationalt på Professionshøjskolerne i Danmark. Specialiseringsforløbet udbydes som særskilt modul i overensstemmelse med lov om åben uddannelse (jf. LBK nr 117 af 31/01/2024) samt bekendtgørelse om særskilte moduler (jf. LBK nr 1793 af 27/12/2018).

3) Adgangskrav

Kravene, der skal være opfyldt for at blive optaget på specialiseringsforløbet som udviklet i forlængelse af finansloven à 2019 er følgende:

- Dansk autorisation som social- og sundhedsassistent
- Mindst to års relevant erhvervs erfaring efter opnået autorisation
- Specialiseringsforløbet foregår under ansættelse, og der skal foreligge en aftale med arbejdsgiveren om deltagelse i teoriundervisningen og en læringskontrakt som udarbejdes i samarbejde mellem deltager og arbejdsgiver. Læringskontrakten beskriver, hvad deltageren særligt fokuserer på under specialiseringsforløbet.

4) Merit

Der kan søges om merit, hvis den studerende har opnået tilsvarende kvalifikationer ved at bestå uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse. Afgørelsen træffes på grundlag af en konkret faglig vurdering. Der gives merit efter en individuel kompetencevurdering af, i henhold til bekendtgørelsen om kompetencebevis i henhold til bekendtgørelse om realkompetencevurdering ift. akademi- og diplomuddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område BEK nr 1328 af 20/06/2021 § 9.

Det særskilte modul, som udgør det formelle uddannelsesmæssige grundlag for specialiseringsforløbet i demens kan give merit ind i en akademiuddannelse, fx Akademiuddannelsen i sundhedspraksis.

5) Bevis og titel

Efter gennemført forløb udsteder professionshøjskolen et bevis for, at du har bestået det særskilte modul "Specialiseringsforløb for SSA i demens".

6) Bedømmelse og prøveform

Specialiseringsforløbet afsluttes med en intern prøve der afspejler mål for læringsudbytte for hele specialiseringsforløbet på 10 ECTS. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen jf. bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, BEK nr. 1125 af 04/07/2022. Når du starter på specialiseringsforløbet, er du automatisk tilmeldt prøven. Det er ikke muligt at framelde sig prøven. Manglende deltagelse i prøven betragtes som et brugt prøveforsøg, medmindre den manglende deltagelse er forårsaget af sygdom, der kan dokumenteres. Der er i alt 3 prøveforsøg.

6.1 Prøvens form

Prøven er en mundtlig prøve kombineret med et praktisk produkt og en skriftlig opgave.

Det praktiske produkt skal dokumentere, at du har gennemført forbedringsarbejde i praksis på din arbejdsplads. Fx kan du dokumentere det med billeder, video, en udfyldt PDSA, et driverdiagram eller en plakat eller andet formidlingsmateriale, du har brugt på din arbejdsplads.

Den skriftlige opgave er kendetegnet ved:

- at du redegør for dit arbejde med PDSA'er og her overvejer hvordan du har brugt modulets teorier og/eller værktøjer
- at du redegør for dine refleksioner over processens forløb
- at den har et omfang på maksimum 3 normalsider (1 side = 2400 anslag)
- at den sammen med det praktiske produkt danner grundlag for den mundtlige prøve.

Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 5 minutter til et mundtligt oplæg
- 15 minutter til dialog
- 10 minutter til votering og tilbagemelding til den studerende

6.2 Prøvens bedømmelse

Bedømmelsesgrundlaget er en samlet helhedsvurdering af det praktiske produkt, den skriftlige opgave og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Prøven er bestået, når du har opnået karakteren 02 eller derover. Beståede prøver kan ikke tages om. Bestås prøven ikke, indstilles du til omprøve.

7) Undervisers rolle, herunder vejledning

Undervisere på specialiseringsforløbet fungerer som underviser, vidensfacilitator, supervisor og vejleder, der støtter studerende i at reflektere over egen praksis og egen læring, hvorved det understøttes at teori og praksisoplevelser omsættes til viden, forståelse, færdigheder og kompetencer.

Studerende på specialiseringsforløb modtager faglig supervision ved vejleder i form af online gruppesupervision og gruppen tilbydes 5 supervisioner.

Studerende på specialiseringsforløb tildeles en vejleder i forbindelse med prøven, og tilbydes 45 min individuel vejledning.

8) Specialiseringsforløbets målgruppe

Specialiseringsforløbet er målrettet dig som er social- og sundhedsassistent, og som ønsker en specialfunktion i demensarbejdet. F.eks. i samarbejdet med borgere og pårørende, som den der udvikler det faglige eller psykiske miljø rundt om mennesker med demens eller dig der ønsker at dygtiggøre dig i at vejlede og støtte kolleger i deres demensarbejde.

9) Overordnet tilrettelæggelse

Specialiseringsforløbet er på 10 ECTS-point på niveau 5 i den danske kvalifikationsramme. Forløbet er forankret i praksis, idet der på forløbet vil være læringsaktiviteter, der skal arbejdes med, mens deltageren er på arbejdspladsen.

Der forventes 280 timers læringsaktivitet, for at opnå det samlede læringsudbytte. De 280 timers læringsaktiviteter inkluderer 10 dage på uddannelsesinstitutionen, forberedelse til undervisningen, læring på arbejdspladsen, studiemakker-samarbejde, supervision, forbedringsarbejde og prøve.

Den studerende fortsætter i sit ansættelsesforhold under læringsaktiviteterne. Dette indebærer også, at tilrettelæggelsen af forløbet tilpasses lokalt i forhold til driften. Det kan overvejes lokalt, hvordan man bedst understøtter forløbet. Det kan bl.a. overvejes, om der er behov for at tilpasse de opgaver, som medarbejderen varetager, så opgaverne understøtter medarbejdernes faglige læringsudvikling.

Forløbet varer ca. 10 måneder (eller netto 39 uger fraregnet ferie), og består ud over den studerendes egen forberedelse af:

- 10 dage, hvor den studerende møder op på uddannelsesinstitutionen.
- 9 perioder, hvor den studerende arbejder med læringsaktiviteter på sin arbejdsplads
- 7 gange, hvor den studerende arbejder med forbedringsarbejde (PDSA)
- 1 prøve på baggrund af konkret praktisk gennemført forbedringsarbejde.

Det er op til den enkelte professionshøjskole at bestemme tidspunkterne for opstart af forløbet, og skemaet herunder beskriver i overordnede træk, hvordan forløbet tilrettelægges regnet fra forløbets opstartsuge.

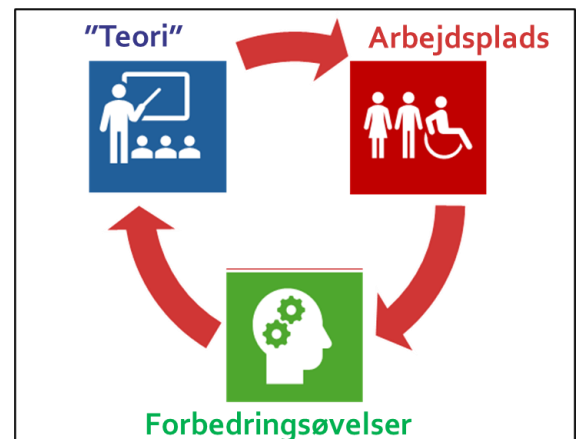
Uger	Samlet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39		
Læring på arbejdspladsen	25 uger			1.				2.			3.			4.			5.			6.			7.			8.			9.													
Teoretisk undervisning	10 dage	1.			2.				3.			4.				5.	6.					7.			8.				9.								10.					
Forbedrings-opgaver	6+1 opgave			1.				2.			3.			4.						5.				6.																		
Vejledning og eksamen																																									vejl og eks.	

10) Typer af læringsaktiviteter

I specialiseringsforløbet og den læreproces som den studerende skal igennem, lægges der vægt på en understøttet struktur for arbejdet med forbedring, refleksion og samspil.

Specialiseringsforløbets pædagogik og didaktik har følgende kendetegn:

- Overordnede fælles elementer for de studerende i undervisningsforløbet
- Personcentrerede individuelle opgaver, vejledning og coaching
- Flexibilitet og lokal forankring
- Refleksion og samarbejde
- Vekselvirkning mellem aktiviteter på arbejdspladsen, undervisning og forbedringsarbejde

Specialiseringsforløbet for SSA er inddelt i forskellige læringsaktiviteter med forskellige læringsrum og forskel i deltagelsesgrad mellem underviser og studerende. Læringsaktiviteterne er beskrevet for at synliggøre diversiteten af initiativ, arbejdsformer samt arbejdsbelastning i specialiseringsforløbet for både medarbejderens leder, undervisere og studerende på forløbet. Samlet afspejler læringsaktivitetsmodellen 280 timers læringsaktivitet.

11) Læringsudbytte

På specialiseringsforløbet for SSA i demens er der følgende læringsudbytte:

Viden og forståelse

- Den studerende skal have viden om og forståelse for kompleksiteten i demenssygdomme samt en forståelse for hvordan kognitive svigt påvirker hverdagen og livskvaliteten for den enkelte
- Den studerende skal have viden om og forståelse for samspillet mellem somatisk sygdom og demens
- Den studerende skal have viden om og forståelse for lovgrundlaget og forholdet mellem etik og magt i arbejdet med borgere med demens deres pårørende
- Den studerende skal have viden om og forståelse for socialpædagogiske og kommunikative metoder i demensindsatsen samt personcentreret omsorg
- Den studerende skal have viden om og forståelse for egen rolle i forhold til at bidrage til udviklingsorienterede tiltag i samarbejde med borgere, pårørende og tværfaglige samarbejdspartnere

Færdigheder

- Den studerende skal kunne anvende den nyeste viden i tilrettelæggelsen og udførelsen af pleje, omsorg og behandling af borgere med demens inklusive metoder til observation, dokumentation og udarbejdelse af handleplaner
- Den studerende skal i et tværfagligt samarbejde kunne anvende pædagogiske metoder og herunder tilgange fra personcentreret omsorg
- Den studerende skal kunne formidle forløbenære problemstillinger og mulige løsningsforslag til samarbejdspartnere, samt vejlede og støtte kolleger samt borgere med demens og deres pårørende

Kompetencer

- Den studerende skal professionelt kunne håndtere adfærdsændringer og symptomer hos borgere med demens herunder adfærd der virker umiddelbart uforståelig eller udfordrende
- Den studerende skal kunne bidrage til udviklingsorienterede tiltag og implementering af disse via forbedringsarbejde i demensindsatsen inklusive udvikling af demensvenlige miljøer
- Den studerende skal kunne bidrage til og håndtere et professionelt samarbejde med pårørende.

12) Specialiseringsforløbets temaer

Specialiseringsforløbet for SSA i demens er struktureret i følgende 7 overordnede temaer, der samlet set giver deltagerne mulighed for at nå det ønskede læringsudbytte:

- 1) Personcentreret tilgang i samarbejdet med mennesker med demens
- 2) Forbedringsarbejdets metode
- 3) Demensformer og kobling fra sygdomslære og farmakologi til patientologi, menneskesyn, etik, kommunikation og rehabilitering
- 4) Pædagogiske og kommunikative redskaber i demensarbejdet
- 5) Personcentreret tilgang med fokus på omgivelser
- 6) Svær demens, etik, jura og velfærdsteknologi
- 7) Vejledning, oplæring og implementering

13) Sammenhæng mellem temaer og læringsudbytte

Arbejdet med de 7 temaer er tilrettelagt systematisk og målrettet med henblik på, at den studerende kan opnå det beskrevne læringsudbytte. Sammenhængen mellem de 7 temaer og det ønskede læringsudbytte uddybes her for hvert enkelt tema. Der arbejdes med det samme læringsudbytte under flere af specialiseringsforløbets temaer:

1) Personcentreret tilgang i samarbejdet med mennesker med demens

HVAD kan du lære?

- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for socialpædagogiske og kommunikative metoder i demensindsatsen samt personcentreret omsorg
- Færdigheder: Den studerende skal i et tværfagligt samarbejde kunne anvende pædagogiske metoder og herunder tilgange fra personcentreret omsorg
- Kompetencer: Den studerende skal professionelt kunne håndtere adfærdsændringer og symptomer hos borgere med demens herunder uforståelig og udfordrende adfærd
- Kompetencer: Den studerende skal kunne bidrage til og håndtere et professionelt samarbejde med pårørende.

HVORDAN arbejdes der med, at du kan lære det?

- Teoretisk undervisning og case-studier: Du kan her bygge videre på din viden om personcentreret omsorg, og underviseren og de andre deltagere vi sammen med dig arbejde i dybden med konkrete cases, så du kan få en dybere forståelse af, hvordan teorierne anvendes i forløbe.
- Gruppeøvelser og simulationsaktiviteter: Gennem simulationsøvelser og rollespil får du mulighed for at træne tværfagligt samarbejde og håndtering af udfordrende adfærd i et trygt og kontrolleret miljø.
- Observation og forbedringsarbejde på din egen arbejdsplads: Du vil få mulighed for at observere eget forløb og dine kolleger i demensplejen, så du kan undersøge, hvordan teori og forløbet hænger sammen eller ikke hænger sammen.
- Refleksion og supervision: Vi vil inkludere strukturerede refleksionssessioner og supervision, hvor du kan bearbejde dine oplevelser og udvikle dine kompetencer i samarbejdet med både borgere, pårørende, kolleger og de andre deltagere på specialiseringsforløbet. Bl.a. tegner du din egen personlighedsprofil og sætter den i relation til de værdier der fremhæves som grundlag for personcentreret omsorg.

2) Forbedringsarbejdets metode

HVAD kan du lære?

- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for egen rolle i forhold til at bidrage til udviklingsorienterede tiltag i samarbejde med borgere, pårørende og tværfaglige samarbejdspartnere
- Færdigheder: Den studerende skal kunne anvende den nyeste viden i tilrettelæggelsen og udførelsen af pleje, omsorg og behandling af borgere med demens inklusive metoder til observation, dokumentation og udarbejdelse af handleplaner
- Færdigheder: Den studerende skal kunne formidle forløbsnære problemstillinger og mulige løsningsforslag til samarbejdspartnere, samt vejlede og støtte kolleger samt borgere med demens og deres pårørende
- Kompetencer: Den studerende skal kunne bidrage til udviklingsorienterede tiltag og implementering af disse via forbedringsarbejde i demensindsatsen inklusive udvikling af demensvenlige miljøer

HVORDAN arbejdes der med, at du kan lære det?

- Teoretisk undervisning: Du vil få mulighed for at bygge videre på din viden om forbedringsarbejde, og du får bl.a. mulighed for at forstå forbedringsarbejdets metode i sammenhæng og modsætning til andre former for kvalitetsudvikling, kvalitetssikring og innovation.
- Gruppeøvelser og simulationsaktiviteter: Vi vil sammen med dig arbejde med konkrete cases, så du får indsigt i, hvordan forbedringsarbejdsmetoder kan anvendes i forløbet. Bl.a. udfylder du konkrete skemaer med PDSA-logik samt såkaldte driver-diagrammer.
- Forbedringsarbejde på din egen arbejdsplads: Du får mulighed for at observere dit forløb og arbejde med konkrete forbedringstiltag, og herunder at udfylde PDSA'er og driverdiagrammer.
- Refleksion og vejledning: Strukturerede refleksionssessioner med underviser og med egen leder vil give dig mulighed for at bearbejde erfaringer og udvikle dine kompetencer i at vejlede og støtte kolleger som et led i implementering af forbedringstiltag.

3) Demensformer og kobling fra sygdomslære og farmakologi til patientologi, menneskesyn, etik, kommunikation og rehabilitering

HVAD kan du lære?

- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for kompleksiteten i demenssygdomme samt en forståelse for, hvordan kognitive svigt påvirker hverdagen og livskvaliteten for den enkelte
- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for samspillet mellem somatisk sygdom og demens
- Færdigheder: Den studerende skal kunne anvende den nyeste viden i tilrettelæggelsen og udførelsen af pleje, omsorg og behandling af borgere med demens inklusive metoder til observation, dokumentation og udarbejdelse af handleplaner
- Kompetencer: Den studerende skal professionelt kunne håndtere adfærdsændringer og symptomer hos borgere med demens herunder uforståelig og udfordrende adfærd

HVORDAN arbejdes der med, at du kan lære det?

- Der er afsat to undervisningsgange til dette tema.
- Teoretisk undervisning med vægt på borger-cases: Du kan bygge videre på din viden om demenssygdomme og deres kompleksitet. Vi arbejder sammen om borgercases, og særligt kan du her øve dig i at se sammenhængen mellem formel sygdom, adfærd i forløbet og dine faglige handlemuligheder, når kognitive svigt påvirker borgerens hverdag og livskvalitet.
- Observation og forbedringsarbejde på din egen arbejdsplads: Du vil observere og analysere, hvordan demensfaglig viden omsættes i forløbet, og hvordan forskellige handlemuligheder kan påvirke og hjælpe borgere med demens.
- Refleksion: Strukturerede refleksionssessioner vil give dig mulighed for at bearbejde dine oplevelser og udvikle din evne til at håndtere uforståelig og udfordrende adfærd etisk og kommunikativt professionelt.

4) Pædagogiske og kommunikative redskaber i demensarbejdet

HVAD kan du lære?

- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for socialpædagogiske og kommunikative metoder i demensindsatsen samt personcentreret omsorg
- Færdigheder: Den studerende skal kunne anvende den nyeste viden i tilrettelæggelsen og udførelsen af pleje, omsorg og behandling af borgere med demens inklusive metoder til observation, dokumentation og udarbejdelse af handleplaner
- Færdigheder: Den studerende skal i et tværfagligt samarbejde kunne anvende pædagogiske metoder og herunder tilgange fra personcentreret omsorg
- Kompetencer: Den studerende skal professionelt kunne håndtere adfærdsændringer og symptomer hos borgere med demens herunder uforståelig og udfordrende adfærd
- Kompetencer: Den studerende skal kunne bidrage til og håndtere et professionelt samarbejde med pårørende.

HVORDAN arbejdes der med, at du kan lære det?

- Teoretisk undervisning: Du vil opbygge din viden om pædagogiske og kommunikative handlingsrettede metoder og redskaber samt personcentreret omsorg. Der er vægt på at du kan træne din kompetence i at vælge en metode som passer til borgeren og til situationen.
- Simulationsaktiviteter med refleksion og supervision: Gennem rollespil optaget på video vil du få mulighed for at træne din kommunikation og derpå reflektere i samarbejde med underviser og med-deltagere i et trygt og handlingsfrit miljø over din pædagogiske tilgang og dine egne styrker såvel som udviklingspotentialer.
- Observation og forbedringsarbejde på din egen arbejdsplads: Du får mulighed for at observere forløbet, dokumentere og udarbejde handleplaner, så du kan afprøve og reflektere over brugen af pædagogiske og kommunikative redskaber i demensindsatsen.

5) Personcentreret tilgang med fokus på omgivelser

HVAD kan du lære?

- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for kompleksiteten i demenssygdomme samt en forståelse for, hvordan kognitive svigt påvirker hverdagen og livskvaliteten for den enkelte
- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for socialpædagogiske og kommunikative metoder i demensindsatsen samt personcentreret omsorg
- Færdigheder: Den studerende skal i et tværfagligt samarbejde kunne anvende pædagogiske metoder og herunder tilgange fra personcentreret omsorg
- Kompetencer: Den studerende skal professionelt kunne håndtere adfærdsændringer og symptomer hos borgere med demens herunder uforståelig og udfordrende adfærd

HVORDAN arbejdes der med, at du kan lære det?

- Teoretisk undervisning og case-studier: Du kan opnå viden om forholdet mellem omverdensfaktorer den enkelte borgeres livskvalitet og udfoldelsesmuligheder. Du skal forud for undervisningen aflevere et eksempel på, hvordan du har observeret omgivelser som enten var eller ikke var demensvenlige samt beskrive hvorfor.
- Observation og forbedringsarbejde på din egen arbejdsplads: Du vil i et forbedringsarbejde her skulle sætte socialkonstruktivistisk kritisk spot på omverdensfaktorer. Det kan fx være fysiske rammer, dine kollegers og dit eget arbejdsmiljø, rutiner og regler omkring plejeboliger eller en hjemmepleje, nogle bestemte 'fortællinger' om demens eller en generel politisk retning sat på kommunalt, regionalt eller nationalt niveau.
- Refleksion: Vi vil inddrage struktureret refleksion ud fra et kritisk perspektiv, så du øver dig i at kigge hinsides de omverdensfaktorer som eksisterer i dag for demensarbejdet. Både i dit eget lokale forløb og på et mere generelt samfundsplan.

6) Svær demens, etik, jura og velfærdsteknologi

HVAD kan du lære?

- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for kompleksiteten i demenssygdomme samt en forståelse for, hvordan kognitive svigt påvirker hverdagen og livskvaliteten for den enkelte
- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for lovgrundlaget og forholdet mellem etik og magt i arbejdet med borgere med demens deres pårørende
- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for socialpædagogiske og kommunikative metoder i demensindsatsen samt personcentreret omsorg
- Færdigheder: Den studerende skal kunne anvende den nyeste viden i tilrettelæggelsen og udførelsen af pleje, omsorg og behandling af borgere med demens inklusive metoder til observation, dokumentation og udarbejdelse af handleplaner
- Færdigheder: Den studerende skal i et tværfagligt samarbejde kunne anvende pædagogiske metoder og herunder tilgange fra personcentreret omsorg
- Kompetencer: Den studerende skal professionelt kunne håndtere adfærdsændringer og symptomer hos borgere med demens herunder uforståelig og udfordrende adfærd.

HVORDAN arbejdes der med, at du kan lære det?

- Casebaseret teoretisk undervisning: Du vil lære om forholdet mellem progredierende kognitiv funktionsnedsættelse, jura, etik og magt. Dertil arbejdes casebaseret med handlemuligheder. Både de handlemuligheder der allerede er introduceret under forløbets hidtidige temaer, men dertil også de nyere velfærdsteknologiske muligheder for sansestimulation, identitetsvedligeholdelse og erindringsstøtte
- Simulationsaktiviteter: Du får mulighed for at afprøve velfærdsteknologiske støtteværktøjer i demensarbejdet.
- Observation og forbedringsarbejde på din egen arbejdsplads: Du vil observere forløbe og gennemføre forbedringsarbejde målrettet pædagogiske metoder, etik, jura og/eller velfærdsteknologi som greb i udvikling af dit forløb
- Refleksion og supervision: Vi vil inkludere refleksionssessioner og supervision, hvor du kan bearbejde komplekse etiske dilemmaer og udvikle dine færdigheder i at håndtere udfordrende adfærd samt støtte borgerens livskvalitet i balancer mellem autonomi og paternalisme.

7) Vejledning, oplæring og implementering

HVAD skal jeg lære?

- Viden: Den studerende skal have viden om og forståelse for egen rolle i forhold til at bidrage til udviklingsorienterede tiltag i samarbejde med borgere, pårørende og tværfaglige samarbejdspartnere
- Færdigheder: Den studerende skal kunne formidle forløbenære problemstillinger og mulige løsningsforslag til samarbejdspartnere, samt vejlede og støtte kolleger samt borgere med demens og deres pårørende
- Kompetencer: Den studerende skal kunne bidrage til udviklingsorienterede tiltag og implementering af disse via forbedringsarbejde i demensindsatsen inklusive udvikling af demensvenlige miljøer

HVORDAN arbejdes der med, at du kan lære det?

- Teoretisk undervisning: Du vil få en grundlæggende forståelse af din rolle i samarbejder med ledere, borgere, pårørende og tværfaglige samarbejdspartnere om implementeringsprocesser.
- Gruppeøvelser: Gennem gruppeøvelser får du mulighed for at træne vejledning og formidling af forløbenære problemstillinger samt udvikle løsningsforslag i samarbejde med andre deltagere på specialiseringsforløbet.
- Observation og forbedringsarbejde på din egen arbejdsplads: Du gennemfører forbedringsarbejde.

14) Undervisningsoversigt

Oversigt over undervisning, læring på arbejdspladsen og forbedringsarbejde	
	<p>Introduktion, formål og samarbejde (Dag 1/10) Underviserstyret formidling og efterfølgende dialoger om forløbets opbygning, om forventninger fra deltagerne til forløbet og om forventninger til den enkelte deltager. Kobling fra den enkelte deltagers forløb til forløbets mål, indhold og tilrettelæggelse. Forberedelse på at udarbejde læringskontrakt sammen med nærmeste leder i relation til et eller flere af forløbets temaer. Litteratursøgning. Oversigtsgennemgang af vigtige områder inden for demenskundskab. Den studerende har inden undervisningen (1) læst oversigtsartikel om personcentreret omsorg, (2) gennemført 3 små e-læringskurser, (3) læst beskrivelsen af specialiseringsforløbet, (4) reflekteret over mulige forbedringspotentialer i eget forløb og (5) overvejet fokus for den kommende læringskontrakt. 6 lektioner Læringsudbytte: Grundlæggende forudsætninger for at arbejde med alle specialiseringsforløbets læringsudbytter.</p>
	<p>1. periode med læring på arbejdspladsen Udarbejdelse af individuel læringskontrakt i samarbejde med nærmeste leder. Teori og egen praksis knyttes sammen ved at lade den studerende identificere individuelle mål for specialiseringsforløbet i samarbejde med nærmeste leder baseret på konkrete behov på arbejdspladsen. Læringsudbytte: Forståelse for forholdet mellem eget forløb og potentialet ved kompetenceudvikling.</p>
	<p>1. forbedringsaktivitet Fokus på kobling af forløbe, egen rolle og undervisningsforløbets temaer Læringsudbytte: Evne til kritisk at vurdere egne ønsker til og behov for læring.</p>
	<p>Personcentreret tilgang (Dag 2/10) Personcentreret tilgang til samarbejdet med mennesker med demens. Der fokuseres på at tilpasse plejen til den enkeltes unikke behov, livshistorie og værdier, med det formål at fremme deres trivsel og værdighed. Med udgangspunkt i Tom Kitwoods teori om personcentreret omsorg introduceres deltagerne til centrale begreber som "psykologiske behov," "social identitet" og "nedbrydende omsorg," som understreger vigtigheden af at se personen bag diagnosen. Gennem cases og refleksion lærer deltagerne at anvende begreberne i forløbet, hvilket styrker relationen mellem professionel og patient og understøtter en omsorgskultur, der modvirker nedværdigende eller reducerende tilgange til borgeren. 6 lektioner Læringsudbytte: Implementering af en personcentreret tilgang i daglig forløb med mennesker med demens.</p>
	<p>2. periode med læring på arbejdspladsen Du anvender teori om personcentreret i analyse og vurdering af eget forløb. Læringsudbytte: Forståelse af teorier om samspil og kommunikation i demenspleje anvendt til begrundelse og dokumentation af mulige forbedringer.</p>
	<p>2. forbedringsaktivitet. Fokus på anvendelse af demenskundskab. Læringsudbytte: At tage ansvar for og initiativ til praksisnært udviklings- og forbedringsarbejde med vægt på personcentreret borgertilgang.</p>

	<p>Forbedringsarbejdets metode (Dag 3/10) Der undervises i PDSA-arbejde (Plan-Do-Study-Act) som en systematisk metode til forbedringsarbejde i sundhedsvæsenet. Forløbet starter med en gennemgang af hvert trin i PDSA-cyklussen, hvor der lægges vægt på at planlægge, afprøve og evaluere små ændringer i forløbe. De studerende arbejder med konkrete cases, hvor de udarbejder en forbedringsplan, gennemfører den i forløbet, og analyserer resultaterne for at justere tiltagene. Forløbet afsluttes med refleksion over læringspunkter og diskussion om, hvordan PDSA-metoden kan implementeres i deres daglige arbejde for at opnå kontinuerlig kvalitetsforbedring i demensplejen. Løbende drøftes forskellige opfattelser af kvalitet, fx borgeroplevet-, faglig- og organisatorisk kvalitet. 6 lektioner Læringsudbytte: Udvikling af kompetencer i at identificere og gennemføre forbedringsprojekter.</p>
	<p>3. periode med læring på arbejdspladsen. Observationer af forløbet kobles til en begrundet beskrivelse af potentialer for forbedring i samspil med mennesker med demens og deres pårørende. Læringsudbytte: Forståelse af demenspleje anvendt til begrundelse af fokusområder for forbedring.</p>
	<p>3. forbedringsaktivitet. Fokus på forbedringspotentiale(r) og begrundelse for forbedringspotentialer. Læringsudbytte: Evne til kritisk at vurdere og forbedre kvaliteten af demenspleje og med vægt på identifikation af forbedringspotentialer.</p>
	<p>Demensformer I:II. (Dag 4/10) Kobling af sygdomslære og farmakologi til patientologi og menneskesyn. (Observation, refleksion, diagnostik og analyse). Der introduceres til teoretisk viden i forløbe gennem systematiske observationer, refleksioner og diagnosticering. De studerende arbejder med cases, hvor de identificerer symptomer, analyserer dem i forhold til patientens livskvalitet og handlemuligheder, og diskuterer, hvordan forskellige menneskesyn hos den professionelle kan påvirke beslutningstagningen. Forløbet afsluttes med en refleksion over, hvordan viden om demensformer kan anvendes til at forbedre plejen og behandlingen af mennesker med demens. 6 lektioner. Læringsudbytte: Evnen til at identificere og analysere forskellige demensformer, livsformer og handlemuligheder på arbejdspladsen.</p>
	<p>4. periode med læring på arbejdspladsen Teoretisk viden om demensformer og deres betydning for borgerens livsverden kobles til faglig beslutningstagen. Læringsudbytte: At handle selvstændigt og på grundlag af faglig evidens i varierende situationer i demensplejen.</p>
	<p>4. forbedringsaktivitet. Fokus på selvstændig ansvarstagen i forløbenær udvikling og forbedring. Læringsudbytte: At tage ansvar for forløbenært udviklings- og forbedringsarbejde.</p>
	<p>Demensformer II:II. (Dag 5/10) Kobling af sygdomslære og farmakologi til patientologi, menneskesyn, etik, kommunikation, personcentreret tilgang og rehabilitering. Der arbejdes med systematisk observation, fx via NORD (Neutralt Observationsredskab til mennesker med Demens). 6 lektioner. Læringsudbytte: Evne til at anvende kompleks viden om demenssygdomme i forløbet. Kompetencer til observation og refleksion som grundlag for handling og beslutningstagen på din arbejdsplads.</p>

	<p>Forbedringsarbejdets metode (Dag 3/10) Der undervises i PDSA-arbejde (Plan-Do-Study-Act) som en systematisk metode til forbedringsarbejde i sundhedsvæsenet. Forløbet starter med en gennemgang af hvert trin i PDSA-cyklussen, hvor der lægges vægt på at planlægge, afprøve og evaluere små ændringer i forløbe. De studerende arbejder med konkrete cases, hvor de udarbejder en forbedringsplan, gennemfører den i forløbet, og analyserer resultaterne for at justere tiltagene. Forløbet afsluttes med refleksion over læringspunkter og diskussion om, hvordan PDSA-metoden kan implementeres i deres daglige arbejde for at opnå kontinuerlig kvalitetsforbedring i demensplejen. Løbende drøftes forskellige opfattelser af kvalitet, fx borgeroplevet-, faglig- og organisatorisk kvalitet. 6 lektioner Læringsudbytte: Udvikling af kompetencer i at identificere og gennemføre forbedringsprojekter.</p>
	<p>5. periode med læring på arbejdspladsen (studiemakker-samarbejde). Den studerende formulerer på skrift 2-3 punkter, hvor man ønsker feed back fra en studiemakker. Det kan fx dreje sig om daglige rutiner og forløb, hvor man ønsker input til alternative løsninger. Ved behov kan man invitere sin makker på besøg i ens eget forløb. Invitationen kan evt. af praktiske grunde finde sted virtuelt på tværs af geografi. Læringsudbytte: Forståelse af omgivelsernes og kulturens betydning for menneskets muligheder for at trives med demens.</p>
	<p>Pædagogiske og kommunikative redskaber i demensarbejdet (dag 6/10) Med udgangspunkt i personcentreret omsorg og i tematikkerne fra undervisningen i demensformer arbejdes der på 6. dag med valg af pædagogiske tilgange og greb til samarbejdet med demensramte. Deltagerne øver sig i at tage udgangspunkt i den enkeltes livshistorie og behov, der vil være sessioner om socialpædagogiske og kommunikative metoder som teoretisk fundament for at skræddersy interventioner, valideringsterapi og øvelser i miljøtilpasning og sansestimulation til fremme af trivsel og livsglæde. 6 lektioner Læringsudbytte: Konkrete handlekompetencer til at omsætte teori til pædagogisk og kommunikativ forløb.</p>
	<p>6. periode med læring på arbejdspladsen Der eksperimenteres med pædagogiske og kommunikative værktøjer, greb og tilgange i demensarbejdet. Læringsudbytte: At udvide repertoire af handlemuligheder i konkrete pædagogiske og kommunikative situationer.</p>
	<p>5. forbedringsaktivitet. Fokus på pædagogisk og kommunikation i forløbsnær udvikling og forbedring. Læringsudbytte: Pædagogisk handlekompetence.</p>
	<p>Personcentreret tilgang med fokus på omgivelser (Dag 7/10) Der fokuseres i undervisningen på betydningen af omgivelser inklusive miljø, samspil, pårørende, interprofessionelt- og tværsektorielt samarbejde og udvikling af en anerkendende samarbejdskultur og betydningen for trivslen hos mennesker med demens. Om demensforståelser, policy og demensfordomme. De studerende arbejder med cases, hvor de analyserer og tilpasser omgivelserne for at skabe et trygt og støttende miljø. Gennem refleksion og diskussion udvikler de evnen til at identificere og implementere omverdensfaktorer, der understøtter en personcentreret tilgang i deres daglige forløb. 6 lektioner Læringsudbytte: Udvikling af kompetencer i at skabe et støttende miljø for mennesker med demens og deres pårørende.</p>

	<p>Forbedringsarbejdets metode (Dag 3/10) Der undervises i PDSA-arbejde (Plan-Do-Study-Act) som en systematisk metode til forbedringsarbejde i sundhedsvæsenet. Forløbet starter med en gennemgang af hvert trin i PDSA-cyklussen, hvor der lægges vægt på at planlægge, afprøve og evaluere små ændringer i forløbe. De studerende arbejder med konkrete cases, hvor de udarbejder en forbedringsplan, gennemfører den i forløbet, og analyserer resultaterne for at justere tiltagene. Forløbet afsluttes med refleksion over læringspunkter og diskussion om, hvordan PDSA-metoden kan implementeres i deres daglige arbejde for at opnå kontinuerlig kvalitetsforbedring i demensplejen. Løbende drøftes forskellige opfattelser af kvalitet, fx borgeroplevet-, faglig- og organisatorisk kvalitet. 6 lektioner Læringsudbytte: Udvikling af kompetencer i at identificere og gennemføre forbedringsprojekter.</p>
	<p>7. periode med læring på arbejdspladsen Undersøgelser af fysiske, strukturelle og kulturelle miljøer for demensarbejde. Læringsudbytte: Kompetencer til forbedringsarbejde og til udvikling af demensvenlige miljøer.</p>
	<p>6. forbedringsaktivitet. Fokus på selvstændige bidrag til forbedringer af arbejdsfællesskabet til gavn for mennesker med demens. Læringsudbytte: At tage ansvar for et arbejdsfællesskab og dets udvikling til gavn for mennesker med demens.</p>
	<p>Svær demens, etik, jura og velfærdsteknologi (Dag 8/10) Inkl. redskaber til observation, analyse og klinisk beslutningstagen, velfærdsteknologi, årsager og tilgange til uforståelig adfærd, psykosociale interventioner samt etik og jura vedr. vikarierende rationalitet (paternalisme) og anden magtanvendelse. 6 lektioner Læringsudbytte: Kompetencer i håndtering af svær demens, herunder velfærdsteknologi og etisk forsvarlig magtanvendelse.</p>
	<p>8. periode med læring på arbejdspladsen Praktisk arbejde med vægt på analyse af forløbe med vægt på etik, jura og/eller velfærdsteknologi. Læringsudbytte: Identifikation af problemer, dilemmaer og løsninger i demensarbejdet.</p>
	<p>Vejledning, oplæring og implementering (Dag 9/10) Med udgangspunkt i undervisningen i forbedringsarbejde (PDSA) samt den studerendes eget arbejde med forbedring zoomes her ind på implementering ("A" -Act). Når der er identificeret et forbedringspotentiale, hvordan får jeg så mine kolleger og min organisation med på at gøre noget nyt og bedre? 6 lektioner Læringsudbytte: Evne til at drive og implementere forbedringsprojekter i demenspleje.</p>
	<p>9. periode med læring på arbejdspladsen. Fokus på observation vedrørende implementering Læringsudbytte: Kompetencer i forbedringsarbejde med særlig vægt på implementering og herunder oplæring af kolleger.</p>
	<p>7. forbedringsaktivitet: Systematisk PDSA-arbejde på baggrund af udvalgt forbedringsprojekt Der gennemføres et systematisk forbedringsarbejde som grundlag for eksamination. Læringsudbytte: At tage ansvar for blivende forbedring i samarbejde med ledelse og kolleger.</p>

	<p>Forbedringsarbejdets metode (Dag 3/10) Der undervises i PDSA-arbejde (Plan-Do-Study-Act) som en systematisk metode til forbedringsarbejde i sundhedsvæsenet. Forløbet starter med en gennemgang af hvert trin i PDSA-cyklussen, hvor der lægges vægt på at planlægge, afprøve og evaluere små ændringer i forløbe. De studerende arbejder med konkrete cases, hvor de udarbejder en forbedringsplan, gennemfører den i forløbet, og analyserer resultaterne for at justere tiltagene. Forløbet afsluttes med refleksion over læringspunkter og diskussion om, hvordan PDSA-metoden kan implementeres i deres daglige arbejde for at opnå kontinuerlig kvalitetsforbedring i demensplejen. Løbende drøftes forskellige opfattelser af kvalitet, fx borgeroplevet-, faglig- og organisatorisk kvalitet. 6 lektioner Læringsudbytte: Udvikling af kompetencer i at identificere og gennemføre forbedringsprojekter.</p>
	<p>Afrunding og opsummerende undervisning (Dag 10/10) Kobling af alle forløbets temaer. Dertil faciliterende undervisning koblet til deltagernes ønskede input samt deling af perspektiver og grundlag for eksamensforberedelse. 6 lektioner Læringsudbytte: Helhedsforståelse af demensfaglige kompetencer og forberedelse til den afsluttende eksamen.</p>
	<p>Individuel vejledning i relation til prøve. Læringsudbytte: Helhedsforståelse af demensfaglige kompetencer og forberedelse til den afsluttende prøve.</p>
	<p>Prøve Formidling og evaluering af PDSA i forløbet valgfri ift. de teoretiske hovedområder Du opnår at få feed back på eget arbejde, egen forståelse og eget kompetenceniveau. At demonstrere graden af opfyldelse af læringsudbytter. Læringsudbytte: At modtage systematisk feed back på eget arbejde og indgå i dialoger om kvalitet og yderligere forbedring af tilgange til demenskundskab og forbedringsarbejde.</p>

LÆRINGSKONTRAKT		
Specialiseringsforløb for social- og sundhedsassistenter		
Navn medarbejder:	Navn leder:	Afdeling/område/team/el.lign.:
Navn på uddannelse/kursus:	Dato for uddannelse:	Evt. anden relevant info:
Hvad fokuserer jeg som studerende og medarbejder særligt på under uddannelsen?:		
Hvilke arbejdsopgaver skal de nye kompetencer fra uddannelsen bruges til efter endt uddannelse:		
Hvordan sikres at der er mulighed for i hverdagen at afprøve det lærte (opgaver, tid og/eller støtte fra kollegaer):		
Hvordan forberedes kollegaer/afdelingen, så jeg lettest kan bringe de nye kompetencer i spil (f.eks. på et afdelingsmøde – lederen informerer):		
Andet som er vigtigt for forløbet:		
Underskrift/dato medarbejder:	Underskrift/dato leder:	